

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.132/2015/6.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Kővári Tercsák Salans SNR DENTON EUROPE Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Tercsák Tamás ügyvéd és a Köhler Ügyvédi Iroda ügyintéző: Andreas Köhler ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. felperesnek Dr. Hetényi Géza ügyvéd által képviselt alperes ellen a Budapest Környéki Törvényszéken 7.G.40.205/2011. számon indult és a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.190/2014/13. számú jogerős ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperesek részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Egyetemlegesen kötelezi az I.r. és a II.r. felpereseket, hogy fizessenek meg 15 napon belül az alperesnek 25.400 (huszonötezer-négyszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jelen per alperese vállalkozói díj mint kár megtérítése iránt pert indított a felszámolás alatt álló M Kft. tagjai, a P Bt., az E SA és a jelen per II.r. felperese ellen, arra való hivatkozással, hogy a felszámolás alá került M kft-t tervszerűen, súlyosan gondatlanul, vagy szándékosan fizetéseképtelen helyzetbe hozták, a vagyont elvonták és a bevételeit csökkentették, ezért a M Kft. által elismert hitelezői igénye kielégítetlen maradt (továbbiakban: kártérítési per). A Fővárosi Törvényszéken indult perben a jelen per alperese 2010. december 9-én az előkészítő irata mellékleteként csatolta az I.r. felperes és a M Kft. között a 71. számú főút B B elkerülő szakasza építési munkáira közös ajánlat benyújtása céljából 2005. március 24-én megkötött konzorciumi megállapodást, a Konzorcium és a pályázat kiírója, az Útgazdálkodás és Koordinációs Igazgatóság között létrejött vállalkozási szerződés kivonatát, a Mélyépítő Kft-nek az I.r. felpereshez címzett 2006. augusztus 23-án, kelt az elszámolással kapcsolatos levelét, majd a 2011. szeptember 13-án megtartott tárgyaláson a Konzorcium 2008. január 28-án kelt szervezeti ábráját.

A jelen per II.r. felperese a kártérítési perben alperesként - eltérő jogi álláspontjának fenntartása mellett - hozzájárult ahhoz, hogy a Fővárosi Törvényszék ezeknek az iratoknak a tartalmát értékelje.

A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 86. § /2/ bekezdés a) pontja és a Ptk. 84. § /1/ bekezdés a) pontja alapján, hogy az alperes megsértette a felperesek üzleti titkát azáltal, hogy a hivatkozott négy dokumentumot a kártérítési perben felhasználta. A jogsértés jogkövetkezményeként azt kérték, hogy a bíróság a Ptk. 84. § /1/ bekezdés b) pontja és a Tpv. 86. § /2/ bekezdés b) pontja alapján tiltsa el az alperest a további jogsértéstől akként, hogy ezeket az iratokat a jövőben sem peres eljárásokban, sem egyéb eljárásokban ne használhassa fel a felperesek hozzájárulása nélkül.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperesek keresetében megjelölt négy dokumentum a Ptk. 81. § /2/ bekezdése szerinti üzleti titoknak minősül. Az üzleti titoksértést a Ptk. alapján az követi el, aki bármilyen módon annak birtokába jutott és azt nyilvánosságra hozta, vagy azzal visszaélt. Ezért nincs jelentősége annak, hogy az alperes milyen úton szerezte meg a felperesek üzleti titkát képező dokumentumokat, csak azt kellett vizsgálni, hogy a birtokába jutott iratokat nyilvánosságra hozta-e, vagy azokkal más módon visszaélt-

e. Álláspontja szerint az iratoknak bírósági eljárás során történő felhasználása nyilvánosságra hozatalnak nem minősül, ezért csak azt kellett vizsgálni, hogy azok bizonyítékként való felhasználása a per során visszaélésnek minősíthető-e. A másodfokú bíróság megítélése szerint a személyhez fűző jogok megsértésére nem hivatkozhattak alappal a felperesek, ha a bizonyításra köteles ellenérdekű fél kizárólag e kötelezettségének teljesítése érdekében használja fel a birtokába jutott üzleti titkot tartalmazó okiratot. A felperesek bizonyították, hogy az alperes jogi képviselője átadta a konzorciumi szerződést perbeli felhasználás céljára a II.r. felperessel hasonló okból perben álló más társaságok jogi képviselőjének. A felperesek maguk sem állították, hogy az átadott dokumentumot a perbeli felhasználáson kívül más célra használták volna, ezért az alperes jogi képviselőjének ezen magatartása is az előzővel azonos megítélés alá esik.

A felperesek felülvizsgálati kérelme folytán eljárta Kúria a Gfv.VII.30.309/2013/3. számú végzésével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A megismételt eljárás tekintetében a Kúria azt az utasítást adta a másodfokú bíróságnak, hogy vizsgálja: a perbeli üzleti titkok mely felpereshez köthetők; ennek fényében foglaljon állást a II.r. felperesnek a kártérítési perben tett hozzájáruló nyilatkozatának hatályáról; vizsgálja, hogy az üzleti titok továbbadása mint tisztességtelen magatartása hivatkozva a Pp. 247. §-a alapján a érdemben vizsgálható-e.

A megismételt másodfokú eljárásban hozott ítéletével a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A felperesek fellebbezése, valamint a Kúria hivatkozott végzésében megállapítottak alapján először azt vizsgálta: a Pp. 247. § (1) bekezdése szerint volt-e perjogi akadálya az üzleti titok továbbadására vonatkozó jogsértés érdemi vizsgálatának a másodfokú eljárásban. Megítélése szerint az üzleti titok megsértése tárgyában indított perben mind a kereseti kérelemnek, mind az annak helytadó ítélet rendelkező részének elengedhetetlen tartalmi eleme az üzleti titok megsértését megvalósító konkrét magatartás megjelölése. Megállapítható ezért, hogy a Pp. 247. § (1) bekezdése szerint nem kellett és nem is lehetett érdemben vizsgálni a másodfokú eljárásban az alperes esetleges jogsértő magatartását az üzleti titkot tartalmazó okirat, a konzorciumi szerződés továbbadása körében, mivel a felperesek nem terjesztettek elő határozott kereseti kérelmet az elsőfokú eljárásban ennek megállapítása iránt. A perbeli négy irat vizsgálata körében a másodfokú bíróság arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy az azokban foglalt üzleti titok mindkét felpereshez köthető a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviseleteiről szóló 1997. évi CXXXII. törvénynek (Fktv.) a perbeli időszakban hatályos rendelkezései alapján. Mindkét felperesre egyaránt vonatkoztak a

perbeli iratokban található üzleti titkok, amelyek közvetlenül az I.r. felperes működésével összefüggésben keletkezett szerződésekben jelentek meg, azonban azok jogosultja volt a II.r. felperes is, egyrészt a külföldi vállalkozás és szervezeti egysége közötti szervezeti-működési sajátosságok miatt, továbbá a II. r. felpereshez köthető gazdasági, szervezési ismeretekre és tapasztalatokra is tekintettel, amelyek az okiratokban megjelentek. A perbeli okiratok üzleti titok jellege nemcsak a konzorciumi és a vállalkozási szerződéseket megkötő, abban szerződő félként résztvevő I.r. felperest érintette, hanem vonatkozott a cég központ II.r. felperesre is, aki Magyarországon - jogi személyiséggel nem rendelkező - fióktelepén keresztül vett részt gazdasági kapcsolatokban és folytatott vállalkozási tevékenységet.

A másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott a II. r. felperesnek a kártérítési perben tett hozzájáruló nyilatkozatával, annak joghatásaival kapcsolatban, hogy az mindkét felperes vonatkozásában kizárta a személyhez fűződő jogaik megsértését a Ptk. 75. § (3) bekezdése alapján, mind a perbeli felhasználás, mind pedig az okiratok alperes általi megszerzése vonatkozásában. A II.r. felperes peres félként úgy adta hozzájárulását a perbeli négy okirat felhasználásához a kártérítési perben, hogy nem volt kétséges arra való jogosultsága. Nem merült fel a kártérítési perben, a II.r. felperes sem jelezte, hogy titokgazdaként szükséges a szervezeti egységének - jelen per I.r. felperesének - a nyilatkozata és hozzájárulása is az okiratok bizonyítékként való felhasználásához és értékeléséhez.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a II.r. felperes hozzájáruló nyilatkozata, annak az I.r. felperesre is kiterjedő hatálya azzal a jogkövetkezménnyel járt, hogy nem valósított meg a Ptk. 81. §-a szerinti visszaélést a perben nem álló I.r. felperes üzleti titkának a felhasználása más felek közötti eljárásban, továbbá nem volt megállapítható a Tpv. 4. §-a szerint sem üzleti titok tisztességtelen megszerzése az alperes részéről, mivel a Ptk. 75. § (3) bekezdése szerinti hozzájáruló nyilatkozat megtételével a felperesek lemondtak annak a lehetőségéről is, hogy később az üzleti titok tisztességtelen módon történt megszerzésére hivatkozhatnak az adott perbeli felhasználás körében.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmükben a felperesek a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a pontosított keresetüknek helytadó határozat meghozatalát, másodlagosan az eljáró bíróságok új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet a Ptk. 207. § (4) bekezdésébe, a Pp. 3. § (2) bekezdésébe és 247. § (1) bekezdésébe ütköző módon jogszabálysértő. Álláspontjuk szerint a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban a következő kérdésekben kell állást foglalnia: a II.r. felperesnek a kártérítési perben tett nyilatkozata az I.r. felperes nevében tett nyilatkozatnak is tekinthető-e; a felperesek terjesztettek-e elő

kereseti kérelmet a konzorciumi megállapodás továbbadása jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt.

Állították, hogy a jogerős ítélet a II.r. felperesi nyilatkozat kiterjesztő értelmezése miatt téves, mivel a nyilatkozat semmiképp nem értelmezhető akként, hogy az az I.r. felperes nevében tett jogszerű nyilatkozatnak is minősül, amely alapján a II.r. felperes az I.r. felperes nevében lemondott volna bármilyen igényének érvényesítéséről az üzleti titkait sértő jogellenes alperesi cselekmények vonatkozásában. Az I.r. felperes a II.r. felperes szervezeti egysége, ugyanakkor különálló jogalany, cég, amely jogképes és perképes, és a saját nevében tesz jognyilatkozatokat. Ezért sem helytálló a jogerős ítéletnek az a megállapítása, amely szerint ha a cégek központ engedélyezi a rá és a szervezeti egységére vonatkozó, üzleti titkot tartalmazó okirat felhasználását, nyilatkozatának hatálya kiterjed a szervezeti egységre is. Azon értelmezés pedig, hogy a II.r. felperes a kártérítési perben tett hozzájárulási nyilatkozatra való tekintettel már nem hivatkozhat a jelen perben üzleti titkai megsértésére, a Ptk. 207. §-ának (4) bekezdésébe ütközik.

A Pp. 247. § (1) bekezdésének sérelme körében a felperesek azt adták elő, hogy a másodfokú bíróságnak érdemben kellett volna vizsgálnia az alperes jogsértő magatartását a konzorciumi magatartás továbbadás körében, mivel az nem minősült tiltott keresetváltoztatásnak. Állították, hogy az elsőfokú eljárás során előterjesztett végleges, kiegészített kereseti kérelmük - annak tartalma alapján - arra is irányult, hogy a felperesek az üzleti titkot tartalmazó iratok továbbadása kapcsán is kérték a jogsértés megállapítását. Ezt az elsőfokú bíróság nem vizsgálta ítéletében, amit a felperesek fellebbezésükben is sérelmeztek.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet a felperesek által hivatkozott indokok alapján nem jogszabálysértő.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt az abban hivatkozott indokok alapján nem találta jogszabálysértőnek.

A Kúria hangsúlyozza, hogy a másodfokú bíróság a megismételt eljárásban a Pp. 275. § (5) bekezdése alapján kötve volt a Kúria hatályon kívül helyező végzésében foglaltakhoz: a másodfokú bíróság ennek megfelelően járt el és a Kúria utasításának megfelelően hozta meg a határozatát.

A Kúria leszögezi, hogy a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. § (2) bekezdése szerint nem foglalkozhatott érdemben azzal a felülvizsgálati ellenkérelemben előadottakkal, amely szerint nem az alperes, hanem annak jogi képviselője szerezte meg, illetve

használta fel a perbeli üzleti titkot képező okiratokat. A Kúriának úgy kellett tekintenie ezért, hogy azt az alperes szerezte meg és használta fel.

A Kúriának a felülvizsgálati kérelemben írtakra tekintettel két kérdésben kellett állást foglalnia. Egyrészt azt kellett vizsgálnia, hogy a per tárgyát képező okiratok mindkét felperes üzleti titkát képezték-e, amennyiben igen, úgy a II.r. felperesnek a kártérítési perben tett nyilatkozata az I.r. felperes nyilatkozatának minősül-e. Másrészt abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperesek a másodfokú eljárás során hivatkozhattak-e arra: az alperes az üzleti titok jogosulatlan továbbadásával valósított meg jogellenes magatartást, így a másodfokú bíróságnak erről is érdemben kellett volna döntenie.

A Kúria maradéktalanul egyetértett a másodfokú bírósággal abban, hogy a per tárgyát képező dokumentumokban szereplő üzleti titok nemcsak az I.r. felperes, hanem mindkét felperes közös üzleti titka. Önmagában az a tény, hogy az I.r. felperes a magyar jog szerinti cég, önálló képviselője van, nem szünteti meg a fióktelep azon jogi jellegét, hogy az az anyacég - a II.r. felperes - szervezeti egysége. Olyan konkrét körülményre a felperesek pedig nem hivatkoztak, amely egyértelműen azt igazolta volna, hogy az üzleti titok csak az I.r. felperest illetné meg. Az elsőfokú eljárás során a felperesek maguk nyilatkoztak akként, hogy üzleti titkaik nem választhatók külön. Mindezzel kapcsolatban a másodfokú bíróság jogi érvelését a Kúria maradéktalanul osztotta, azt megismételni szükségtelennek tartotta.

Ezt követően a Kúria azt vizsgálta, hogy a II.r. felperes hozzájáruló nyilatkozata az I.r. felperes nyilatkozatának is tekinthető-e. A Kúria e körben is egyetértett a másodfokú bíróság által kifejtettekkel. Bár az I.r. felperesnek önálló törvényes képviselője van, a II.r. felperes szervezeti egységeként nem hivatkozhat arra, hogy a II.r. felperes arra jogosult képviselője által tett nyilatkozat az ő vonatkozásában nem tekinthető hozzájáruló nyilatkozatnak, figyelemmel a másodfokú ítéletben megjelölt körülményekre is.

A felülvizsgálati kérelemnek az üzleti titok jogosulatlan továbbadására vonatkozó részével kapcsolatban a Kúria abból indult ki, hogy a Ptk. 81. §-a az üzleti titok jogosulatlan megszerzését nem tartalmazza tényállási elemként. Ezzel szemben a Tpv. 4. §-a tisztességtelen magatartásként nevesíti az üzleti titok jogosulatlan megszerzését is. A Kúria a hatályon kívül helyező végzésében egyértelműen úgy foglalt állást: a hozzájáruló nyilatkozat ténye kizárta, hogy az üzleti titok tisztességtelen módon történt megszerzésére hivatkozassanak a felperesek.

A másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül - a Kúria hatályon kívül helyező végzésében írtaknak megfelelően - rögzítette ítéletében, hogy a felperesek először fellebbezésükben hivatkoztak a jogellenes magatartás megvalósulásaként az üzleti titok továbbadására. A felülvizsgálati kérelemre tekintettel a Kúriának abban kellett állást foglalnia, hogy erre a másodfokú eljárásban a felek jogosultak voltak-e. Kereseti kérelmükben - ahogyan azt a másodfokú bíróság ítéletében helyesen elemezte és bemutatta - a felperesek jogellenes magatartásként nem jelölték meg, hogy az üzleti titok továbbadására is sor került, csak azt kérték, hogy a bíróság az alperest tiltsa el az üzleti titok továbbadásától. A Kúria egyetért a felperesekkel abban: a Pp. 2011. február 28-a előtt hatályos 247. §-a szerint kellett vizsgálni, hogy megengedett keresetváltoztatásra került-e sor. A Kúria megítélése szerint a Pp. hivatkozott rendelkezése nem tette lehetővé, hogy a felperesek a másodfokú eljárásban akként egészítsék ki a keresetüket, hogy egy addig nem állított magatartás formára, az üzleti titok jogellenes továbbadására is kiterjesszék keresetüket. Mindebből az is következik, hogy a jelen eljárásban hozott jogerős ítélet a jogszerű, vagy jogellenes továbbadás kérdésében érdemben nem foglalt, foglalhatott állást.

A Kúria mindezek alapján nem találta megállapíthatónak a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértéseket, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban pervesztes felpereseket a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte - figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdéseire - az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

Budapest, 2016. január 19.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Csóke Andrea sk. bíró